

Onderwerp**Oproep aan minister EZK inzake netcongestie****Kern mededeling:**

De gezamenlijke Flevolandse overheden roepen met bijgevoegde brief de minister van Energie en Klimaat op Flevoland een pilotstatus te verlenen en daarmee regelruimte te organiseren om meer handelingsperspectief te hebben in het oplossen van netcongestie.

Mededeling:

Gezien de urgentie en de impact van netcongestie op de ontwikkeling van Flevoland roept de portefeuillehouder Energie - namens het Bestuurlijk Overleg Energie en de maatschappelijke Adviesraad Energie - de minister van Klimaat en Energie op om op korte termijn concreet invulling te geven aan 'onorthodoxe maatregelen' die de minister in een Kamerbrief van 18 oktober 2023 (DGKE-DE/38035955) aankondigt.

In de brief wordt aan de minister gevraagd om Flevoland voor een periode van 5 jaar een pilotstatus toe te kennen waarmee er experimenteer- en regelruimte wordt gecreëerd om technische en juridische mogelijkheden te verkennen, uit te werken en toe te passen. Dit biedt dan de mogelijkheid om technische oplossingen en flexibiliteit in het elektriciteitsnet sneller, beter en/of eenvoudiger te kunnen benutten.

Op 14 december 2023 is er een commissiedebat van de Tweede Kamercommissie Economische Zaken en Klimaat over 'Nieuwe maatregelen netcongestie'. De Kamercommissie heeft ook een afschrift van de brief ontvangen.

De brief naar minister is ondertekent namens gedeputeerde Hofstra als voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Energie en de maatschappelijke partners in de regio die vertegenwoordigt zijn in de Adviesraad.

Registratienummer

3200772

Datum

5 december 2023

Afdeling/Bureau

GE

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Brief: Minimaliseren impact netcongestie: regelruimte voor Flevoland	3194760	JA

De Minister van Klimaat en Energie
De heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Verzenddatum
6 december 2023

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
3194760

Onderwerp

Minimaliseren impact netcongestie: regelruimte voor Flevoland

Uwe Excellentie, geachte heer Jetten,

Wij maken ons grote zorgen, de ontwikkeling van Flevoland komt tot stilstand!!

Dit is alarmerend, vooral omdat Flevoland als een van de weinige gebieden in de Randstad nog wel de fysieke ruimte heeft om te ontwikkelen en Flevoland daarmee een belangrijke regio is in het realiseren van de grote landelijke ontwikkelopgaven.

De provincie Flevoland wordt buitengewoon hard getroffen door de impact van de netcongestie. Door netcongestie is het nauwelijks meer mogelijk om nieuwe bedrijven, voorzieningen en/of nieuwe woongebieden aan te sluiten op het elektriciteitsnet. Ook kunnen bestaande bedrijven hun aansluiting niet vergroten. Deze situatie is naar verwachting niet voor 2030 opgelost. Hiermee staan economische ontwikkelingen, nieuwbouw (tot 2030) en verduurzaming van woningen, bedrijven en mobiliteit ernstig onder druk. Deze situatie is niet specifiek voor Flevoland. Vrijwel heel Nederland heeft te kampen met netcongestie.

Wat wel specifiek is voor Flevoland is dat met de woondeal Flevoland veel nieuwe woningen zijn voorzien om de wooncrisis in de Randstad te verlichten. Daarbij is gesteld dat nieuwbouw hand in hand moet gaan met de nieuwe voorzieningen en werkgelegenheid: 'we bouwen geen huizen, we bouwen samenlevingen'. Dit is ook vastgelegd in de *Strategische Agenda Flevoland*.

Specifiek voor Flevoland is dat de provincie zelf heel veel duurzame elektriciteit produceert waarmee zij in potentie een grote mate van zelfvoorzienendheid heeft in de energievoorziening. Dat pleit ervoor dat in Flevoland versneld energy-hubs worden gerealiseerd en technische innovaties worden toegepast. Alleen op deze manier is economische ontwikkeling, nieuwbouw en verduurzaming ook voor 2030 op een toekomstbestendige manier mogelijk is.

In de regio zijn we met onze partners hard aan het werk en zoeken we naar mogelijkheden om de impact van de netcongestie te minimaliseren. De urgentie en de impact is echter dusdanig groot dat maximale samenwerking, flexibiliteit en regelruimte nodig is om handelingsperspectief te kunnen bieden.

Het Bestuurlijk Overleg Energie in Flevoland (elders Energy Board) wil bij u deze grote zorg onder de aandacht brengen. Wij vragen u met klem om op korte termijn in en met Flevoland concreet invulling te geven aan de 'onorthodoxe maatregelen' waarover u spreekt in uw Kamerbrief van 18 oktober 2023 (DGKE-DE/38035955). Deze oproep wordt breed gesteund door de leden van de Adviesraad van het Bestuurlijk Overleg Energie, waaronder vertegenwoordigers van onder andere woningcoöperaties, energiecoöperaties, natuur- en milieuorganisaties in Flevoland.

Concretisering van onorthodoxe maatregelen, pilotstatus en regelruimte

In uw kamerbrief geeft u aan dat er onorthodoxe maatregelen getroffen moeten worden om, binnen de actualiteit van netcongestie, noodzakelijke ontwikkelingen te faciliteren. Om de negatieve impact van de netcongestie te reduceren willen wij op korte termijn met u concreet in gesprek gaan om te zoeken naar oplossingen. Wij willen hier als overheden schouder aan schouder in optrekken, we moeten het samen doen! De Flevolandse mentaliteit van aanpakken en doorpakken willen wij ook in de problematiek van netcongestie toepassen. Wij willen zo snel als mogelijk met pilots starten in Flevoland om te verkennen hoe en welke onorthodoxe maatregelen welk effect hebben om slim met de beschikbare ruimte en capaciteit op het net om te gaan en off-grid oplossingen te ontwikkelen.

In algemene zin betekent dit dat wij u vragen om van Flevoland een pilotlocatie te maken en daarvoor ook de benodigde regelruimte en middelen te organiseren. Hier hoort ook een slagkrachtige taskforce bij met deelnemers vanuit de overheden en netbeheerders welke met mandaat kan opereren.

Concreet vragen wij u:

- Flevoland voor een periode van 5 jaar een pilotstatus toe te kennen waarmee er experimenteer- en regelruimte wordt gecreëerd om technische en juridische mogelijkheden te verkennen, uit te werken en toe te passen. Deze ruimte wordt dan bijvoorbeeld ingezet om technische oplossingen en flexibiliteit in het elektriciteitsnet sneller, beter en/of eenvoudiger te kunnen benutten.
- Een 'bestuurlijke taskforce netcongestie FGU-pocket' voor te zetten. De deelnemers aan deze taskforce zijn bewindspersonen vanuit de departementen EZK en BZK, gedeputeerden Energie van de drie provincies, directie vanuit de netbeheerders TenneT, Liander en Stedin. Onder deze bestuurlijke taskforce ook een ambtelijke taskforce netcongestie FGU in te stellen met deelnemers uit voornoemde organisaties met ruim mandaat om onorthodoxe maatregelen ook daadwerkelijk te effectueren binnen de drie provincies.
- Ervoor te zorgen dat de betrokken netbeheerders TenneT, Liander en Stedin - in de samenwerking met de provincies Flevoland, Gelderland en Utrecht - op alle niveaus - bestuurlijk en ambtelijk actief participeren en vanuit mandaat acteren c.q. te anticiperen op initiatieven of complexe vraagstukken.
- Hierbij roepen wij u op om;
 - te bewerkstelligen dat TenneT op korte termijn concreet inzicht biedt in de fase waarin het opwaarderen van de vier hoogspanningstransformatoren binnen de FGU-pocket zich bevindt.
 - Ruimte te bieden om (onorthodoxe) mogelijkheden te zoeken om te komen tot versnelling van dit proces.
 - Deze planning met heldere fases/stappen kan dan gemonitord worden binnen spoor 1 van het LAN zoals deze bedoeld is.
- Wij vragen u om actief coördinatie te voeren op de samenwerking tussen de verschillende departementen. Met als doel dat er meer zichtbaar en integraal wordt samengewerkt met andere ministers en ministeries om de huidige problematiek van netcongestie en de impact daarvan te onderkennen en op te lossen. Dit omdat wij helaas als regio nog te weinig merken van een integrale aanpak vanuit meerdere ministeries als reactie op de problematiek van netcongestie.
- Juridische mogelijkheid te bieden om eindgebruikers te koppelen aan een opwek-GDS (van wind en/of zon). Hierdoor zou meer elektriciteit in het elektriciteitsnet beschikbaar komen.
- Juridische mogelijkheid en ondersteuning te bieden om versneld 'off-grid' ontwikkelingen in Flevoland mogelijk te maken. Wij denken hierbij onder andere aan de mogelijkheid om woningbouw of bedrijventerreinen te realiseren met een minimale aansluiting op het elektriciteitsnet, bijvoorbeeld door een koppeling aan duurzame opwek en daarbij

ondersteuning van een batterij.

Een breder concept van een zogenaamde energy-hub wordt beoogd.

- In samenwerking met uw collega bewindspersoon toe te staan dat er strengere eisen kunnen worden opgelegd ten aanzien van energieprestatie bij woningbouw en utiliteitsbouw (bouwbesluit). Feitelijk niet energie-neutraal maar energie-producerend bouwen.
- Juridische mogelijkheden te bieden aan TenneT en Liander een feitelijke bijdrage te leveren om (balancerings)batterijen in hun netwerk te realiseren ter ondersteuning van nieuwe concepten en initiatieven.
- Juridische en fiscale mogelijkheid te bieden om (duurzaam opgewekte) elektriciteit tussen bedrijven uit te wisselen via groepscontracten.
- Juridische mogelijkheid om grootschalige opwek - die nu direct in-voedt op het hoogspanningsnet - te ontkoppelen en in te voeden op het middenspanningsnet en/of lokaal/regionaal te gebruiken. Hiervoor zijn financiële middelen nodig. Hierop dient tevens extra inzet te worden gepleegd vanuit de betrokken netbeheerders. Deze ontwikkeling is vooruitlopend op de verdere pocketvorming vanuit de FGU-pocket.
- Toestemming te geven om alle soorten van GDS-en van opweklocaties en derden in de Flevoland in te zetten om zodoende maatwerkoplossingen te realiseren bij knelpunt- of ontwikkellocaties.
- Door de inzet van extra mensen en middelen en het creëren van maatwerkoplossingen binnen specifieke pilots, moet worden voorkomen dat de concurrentiepositie van gebieden waarin sectoren van nationaal belang zijn gevestigd of zich willen vestigen wordt belemmerd.
- De pilotstatus en de juridische mogelijkheden die dit met zich meebrengt, dienen ook in de praktijk geëffectueerd te worden. Hiertoe zijn extra financiële middelen en extra inzet van adviseurs netcongestie noodzakelijk. Deze extra inzet is noodzakelijk om de concurrentiepositie van Flevoland in stand te houden voor de aantrekkelijkheid als vestigingsgebied voor bedrijven.
- Met ons en de netbeheerders in gesprek te gaan over welke wet- en regelgeving er op korte termijn nog meer verruimd of aangepast kan of moet worden om op korte termijn in het algemeen of voor specifieke pilots/casussen maatwerkoplossingen te bieden om ruimte in en flexibiliteit in het gebruik van het elektriciteitsnetwerk te vinden.

Mede namens de partijen in het bestuurlijk overleg Energie en de partijen in de maatschappelijke adviesraad Energie verzoek ik u om voor 20 december 2023 in eerste aanleg op deze brief te reageren en te komen tot concrete vervolgspraken.

Hoogachtend,
gedeputeerde H.J. Hofstra

Portefeuillehouder Energie provincie Flevoland
Voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Energie in Flevoland
Voorzitter van de maatschappelijke Adviesraad Energie